

- ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2009. 251 с.
3. Пометун О. І., Комар О. А. Підготовка вчителів початкових класів: інтерактивні технології у ВНЗ. Умань : РВЦ "Софія". С. 18-21 (36).
 4. Про освіту: Голос України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. 27 верес. (№ 178-179). С. 10-22 (63).
 5. Шапошнікова І. М. Підвищення ефективності підготовки майбутніх вчителів початкової школи до проектування уроку: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Шапошнікова Ірина Миколаївна; Київ. пед. ін-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 1993. 149 с.

References:

1. Kovalchuk B. V., Kovalchuk L. O. Pedagogical conditions of introduction of innovative technologies of education in the higher school. *Innovative processes and technologies in the modern university: collection of research papers by the materials of All Ukrainian research and practical conference, 22 Apr. 2009* / Ministry of education and science of Ukraine, Donetsk National University. Donetsk : Don.Nation.Univers., 2009. 208 с.
2. Kohanko O. G. Formation of students knowledge and skills of designing the lesson on principles of matrix-modular approach : Dissertation. ... PhD in Pedagogy:13.00.09 / Kohanko Oksana; National Pedagogical Dragomanov University. Kyiv, 2009. 251 с.
3. Pometun O. I., Komar O. A. Training of teachers of Primary school:interactive technologies in higher educational establishments. Uman : RVC "Sofia". P. 18-21. (36)
4. About education: Voice of Ukraine from 05.09.2017, No 2145-VIII. 27 Sept. (No. 178-179). P. 10-22 (63)
5. Shaposhnikova I. M. Increasing of effectiveness of future primary school teachers training to design lesson: Dissertation ... PhD in Pedagogy: 13.00.01 / Shaposhnikova Iryna Mykolaivna ; Kyiv National Pedagogical Dragomanov University. Kyiv, 1993. 149 p.

Тесленко Т. В. Подготовка будущих учителей к проектированию уроков в начальной школе средствами интерактивных технологий.

В статье рассматриваются вопросы усовершенствования подготовки будущих учителей начальной школы в условиях реформирования образования, раскрываются основные составляющие эффективности учебного процесса в условиях реформирования современной начальной школы, а также использование интерактивных технологий обучения в заведениях высшего образования во время подготовки будущих учителей начальной школы к проектированию уроков. В статье проанализирована структура готовности будущих учителей к проектированию уроков в начальной школе, а также определены педагогические условия эффективности применения интерактивных технологий в процессе подготовки будущих учителей к проектированию уроков.

Ключевые слова: *дидактическая подготовка учителя, комплексные умения, умения проектировать урок, интерактивные технологии, готовность студентов к проектированию уроков, уровни сформированности, педагогические условия.*

Teslenko T. V. Training of future teachers to design lessons in primary school by means of interactive technologies.

The article deals with the issues of improvement of training of future primary school teachers in the conditions of reformation of modern education, the basic elements of efficiency of educational process in the conditions of reformation of modern primary school and the use of interactive technologies of studies in the higher education establishments during the training of future primary school teachers to design lessons are examined. The structure of readiness of future teachers to design lessons in the primary school is analysed and the pedagogical conditions of effective use of the interactive technologies in the process of training of future teachers to design lessons are defined.

Keywords: *didactic training of teacher, complex abilities, abilities to design a lesson, interactive technologies, readiness of students to design lessons, levels of formedness, pedagogical conditions.*

УДК 378.147

Яворська В. В., Адобовська М. В., Чубрей О. С.

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ

В статті розглядаються стан підготовки вчителя географії, запропоновано функціональні та структурні компоненти, що входять до моделі підготовки вчителя географії. Проаналізований є опис функціонально структурної моделі підготовки педагога, визначення рівнів готовності майбутнього

вчителя географії до майбутньої роботи в школах Проаналізовано основні поняття, що стосуються якості підготовки майбутніх вчителів географії, показується роль інтерактивних методів в підготовці студентів. Розкрито вплив інтерактивних методів на підвищення якості освіти при застосуванні в професійній підготовці студентів вищих навчальних закладів. У статті розглядаються теоретичні основи побудови моделі формування професійної компетентності майбутніх учителів географії. Наголошено, що в процесі її розроблення потрібно враховувати загально визнані у педагогічній науці методологічні орієнтири.

В роботі проведений аналіз основних положень системного підходу, що дозволяє стверджувати, що процес підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності із застосуванням інтерактивних технологій може бути визначений як складна педагогічна система, тобто цілісна сукупність різних видів діяльності і елементів, що знаходяться в суперечливій єдності і у взаємозв'язку з зовнішнім середовищем, що передбачає врахування впливу всіх факторів, що впливають на неї і акцентує увагу на взаємозв'язках між її елементами.

Ключові слова: підготовка майбутнього вчителя географії, модель системи, системний підхід, структурно-функціональна модель, функціональні компоненти підготовки вчителя географії, структурні компоненти підготовки вчителя географії, рівень готовності до профільного навчання.

Професія вчителя є однією з найважливіших для людства. Історія становлення і розвитку цієї професії тісно пов'язана з розвитком суспільства. Початок еволюції вчительської професії доволі тривалий.

Зміна політичного, економічного, а разом з ними і соціального життя в нашій державі зумовили необхідність перетворення та оновлення системи вищої педагогічної освіти. Почався і триває пошук нових форм, конструкцій, моделей з підготовки педагогічних кадрів. Ще в сімдесяті роки почав розроблятися підхід, спрямований на формування вимог до підготовленості випускників ЗВО. Проблеми розвитку вищої освіти відносяться до числа найбільш значущих і актуальних для нашої держави.

Зростання ролі моделювання в науковому пізнанні сприяли дослідженням з вивчення особливостей, можливостей і умов використання цього методу в теоретичній і практичній підготовці вчителя. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми професійної підготовки вчителя завжди приділялася належна увага як на державному, так і на науково-методичному рівні (Н. Бібік, С. Гончаренко, І. Зязюн, О. Рудницька, О. Савченко, В. Семиченко) [3; 7].

Аналіз праць, присвячених підготовці вчителя і викладача в умовах педагогічного інституту, педагогічного університету та класичного університету, дозволяє зробити висновок про те, що підготовкою вчителів займаються різні типи вищих навчальних закладів. видозміни в діяльності та особливості спілкування “педагог – учень” з використанням інформаційних технологій (А. Брушлінський, Т. Габій, А. Матюшкін, Ю. Машбиць, О. Тихомиров та ін.) [2; 8]. Основоположним загальнонауковим методологічним підходом підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності із застосуванням інтерактивних технологій є системний підхід. Сутність системного підходу, викладена в працях Л. фон Бергаланфі, І. В. Блауберг, В. М. Садовського, Є. Г. Юдіна [2; 5; 7], полягає в тому, що будь-який більш-менш складний об'єкт розглядається як відносно самостійна система зі своїми особливостями функціонування і розвитку.

Безумовно, що перераховані дослідження створили солідні наукові та методичні основи змісту підготовки та професійної діяльності вчителя, проте більшість з них пов'язана з попередніми етапом розвитку системи вітчизняної освіти та відповідають реальним умовам освіти свого часу. Розпочата модернізація всіх рівнів української освіти створює принципово нові умови, можливості і перспективи для зміни змісту професійної діяльності вчителя, багато з яких не були враховані в раніше проведених дослідженнях.

Аналіз наукових джерел, у тому числі й педагогічних досліджень, дають нам можливість стверджувати, що недостатньо теоретично та методично дослідженим залишається такий аспект, як підготовка майбутніх учителів географії за допомогою методів інтерактивного навчання. Тому метою даної статті є опис функціонально структурної моделі підготовки педагога, визначення рівнів готовності майбутнього вчителя географії до майбутньої роботи в школах.

Ця проблема може бути вирішена основоючись на системному підході. За С. Гончаренко, системний підхід є напрямом у спеціальній педагогічній науці, що дозволяє розробити етапи дослідження та конструювання складних за організацією об'єктів як систем. Такий підхід у педагогіці спрямований на розкриття цілісності педагогічних об'єктів, виявленні в них різноманітних типів зв'язків та зведення їх в єдину теоретичну картину [3]. На нашу думку саме системний підхід сприяє виявленню дієвого механізму підготовки вчителя інформатики, дозволяє визначити та проаналізувати структурні компоненти моделі підготовки вчителя; дає можливість виділити стійкі зовнішні та внутрішні зв'язки та проаналізувати взаємодію всіх складових на

різних рівнях підготовки, розкрити зміст та аргументувати доцільність вибору методів, засобів та форм навчання.

Аналіз основних положень системного підходу дозволяє стверджувати, що процес підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності із застосуванням інтерактивних технологій може бути визначений як складна педагогічна система, тобто цілісна сукупність різних видів діяльності і елементів, що знаходяться в суперечливій єдності і у взаємозв'язку з зовнішнім середовищем, що передбачає врахування впливу всіх факторів, що впливають на неї і акцентує увагу на взаємозв'язках між її елементами.

Системний підхід передбачає використання моделювання, в основі якого лежить операція абстрагування. Завдяки цій операції на базі структури та функції створюється образ досліджуваного об'єкта в формі графічних таблиць і схем, математичних формул тощо. Відповідно до філософського словника А. Грицанова під моделлю (від *modulus* – мірило, зразок) розуміємо об'єкт-замісник, який у визначених умовах може замінити об'єкт-оригінал, відтворюючи властивості, що цікавлять, і характеристики оригіналу [5]. Відомий філософ В. Штофф [9] та О. Антонова [1] визначає модель як систему, яка відображає й відтворює об'єкт дослідження та здатна замінити його так, щоб вивчення цієї системи дало нам нову інформацію про об'єкт. Під моделлю системи розуміємо опис системи, що відображає певну групу її властивостей. Поглиблений опис – деталізація моделі. Створення моделі системи дозволяє передбачити її поведінку в визначеному діапазоні умов.

Основним принципом системного підходу до дослідження проблеми підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності із застосуванням інтерактивних технологій виступає принцип цілісності, який відображає структуру педагогічної системи в різноманітті необхідних для її функціонування системно організованих компонентів і реалізується нами при побудові моделі даного процесу в умовах сучасного закладу вищої освіти.

Дослідження системи як об'єкта передбачає: структурне представлення пов'язане з виділенням елементів системи та зв'язків між ними; функціональне представлення систем – виділення сукупності функцій (цілеспрямованих дій) системи та їх компонентів спрямоване на досягнення визначеної цілі. Структура відображає найбільш суттєві взаємовідношення між елементами та їх групами (компонентами, підсистемами), які мало змінюються при змінах у системі та забезпечують існування системи та її основних властивостей. Структура – це організована сукупність елементів та зв'язків між ними. За філософським словником А. Грицанова, слово функція (лат. *function* – здійснення, виконання) розуміємо як: діяльність, роль об'єкта в межах деякої системи, якій він належить; вид зв'язку між об'єктами, коли зміна одного з них спричиняє зміну іншого, при цьому другий об'єкт також називається функцією першого [5].

Підготовка до професійної діяльності особистості є складним процесом, який визначається сукупністю як об'єктивних, так і суб'єктивних факторів. У зв'язку з цим підготовка майбутнього вчителя географії до професійної діяльності із застосуванням інтерактивних технологій розглядається нами не тільки як феномен педагогічної реальності, але і як об'єкт моделювання. У сучасній науці моделювання визначається як процес створення деякої опосередкованої системи, яка відповідно до цілей і завдань реального об'єкта дозволяє не тільки виявляти відповідні його елементи, але досліджувати відповідні зв'язки і умови їх реалізації. Загальна теорія моделювання та специфіка педагогічних моделей представлені в дослідженнях В. В. Краєвського, А. І. Уємова, В. А. Штофф, У. Р. Ешбі [9; 11]. У найбільш загальному вигляді модель визначають як систему елементів, відтворюючу певні сторони, зв'язки, функції предмета дослідження. Головною ознакою теоретичної моделі є те, що вона являє собою деяку чітко фіксований зв'язок елементів, передбачає певну структуру, яка відобразить внутрішні, істотні відносини реальності. Принцип відповідності моделі і оригіналу, висунутий У. Р. Ешбі, передбачає, що модель і об'єкт-оригінал повинні бути узгоджені між собою за критеріями складності і різноманітності станів таким чином, що складність моделі повинна бути адекватною складності об'єкта, що моделюється і відповідати йому ступенем деталізації [2].

Представлена на рисунку 1 структурно-функціональну модель формування готовності майбутнього вчителя географії до професійної діяльності із застосуванням інтерактивних технологій була створена в ході проектувальної діяльності, здійсненої в два етапи.

Цільовий блок включає мету, яка є основою розробленої нами моделі, – формування готовності майбутніх учителів географії до професійної діяльності із застосуванням інтерактивних технологій.

В цільовій блоці входять довгострокові і короткострокові завдання навчання; довгострокові завдання проєктуються як результати освоєння всієї дисципліни в цілому, а короткострокові представляють собою результати освоєння елементів змісту (модуля, теми, розділу). При проєктуванні довгострокових цілей навчання географічної дисципліни необхідно враховувати вимоги освітньої системи, а також завдання майбутньої професійної діяльності студента. При визначенні короткострокових цілей навчання географічної дисципліни професійні компетенції, які формуються в ній повинні бути конкретизовані. Конкретизація компетенцій ґрунтується на виявленні найбільш значущих елементів змісту, їх виділення в якості основи компетенції та визначення необхідного рівня їх засвоєння.

Мета реалізується наступними завданнями, які відображають формування в процесі застосування інтерактивних технологій професійної компетенції майбутніх учителів географії:

- оволодіння майбутніми учителями в процесі застосування інтерактивних технологій системою базових географічних, психолого-педагогічних і професійних компетенцій, нормами і зразками професійної поведінки, формування ціннісної свідомості і навичок діяльності, орієнтованої на дані цінності; розвиток рефлексивних умінь і здібностей.

- майбутніх вчителів, спрямованих на осмислення і оцінку результатів власної діяльності, визначення перспектив особистісного і професійного вдосконалення;

- розвиток когнітивних компетенцій, пов'язаних з готовністю майбутніх вчителів до постійного підвищення освітнього рівня, потребою в актуалізації та реалізації ними свого особистісного потенціалу, здатністю самостійно здобувати нові знання та вміння;

- формування інформаційних компетенцій, пов'язаних як з використанням інтерактивних засобів навчання, так і з пошуком, аналізом, систематизацією навчальної та професійно значимої інформації;

- формування комунікативних компетенцій, що відображають готовність і здатність майбутнього вчителя ефективно здійснювати педагогічне спілкування, організувати педагогічну діяльність, встановлювати міжособистісні відносини, управляти власною поведінкою і поведінкою інших у конкретних ситуаціях.

Враховуючи досвід компонентно-структурного дослідження педагогічних систем С. Архангельського, Ю. Бабанського, М. Кагана, Н. Кузьміної та ін., ми виділяємо чотири структурних компоненти, як єдність складових елементів – готовності вчителя інформатики до профільного навчання, а саме:

- змістовий компонент являє собою систему знань, щодо професійної, психолого педагогічної діяльності, фундаментальних та предметно-педагогічних дисциплін, які розкривають зміст майбутньої професійної діяльності; становлення особистості;

- цільовий компонент полягає в стійкій професійній спрямованості на професійно-педагогічну діяльність, рівень прагнень та цілей, як усвідомлення майбутньої професійної діяльності, яке визначає спрямованість на професійне становлення особистості;

- організаційний компонент включає створення оптимальних умов для підвищення мотивації навчальної діяльності студентів містить систему професійних умінь та навичок творчої діяльності майбутнього вчителя, систему педагогічно-професійних методів роботи, що забезпечують успішне становлення майбутнього професіонала у світлі сучасно плінних умов діяльності;

- діяльнісно-результативний – відображає ефективність функціонування, характеризує досягнуті здобутки відповідно до визначеної мети.

Реалізація цих компонентів та визначення рівнів їх сформованості дає нам змогу казати про формування професійної компетенції майбутніх учителів географії до професійної діяльності, що і є метою як нашої структурно-функціональної моделі так і дисертаційної роботи в цілому.

Результатом функціонування структурно-функціональної моделі є досягнутий результат – сформовано готовність до професійної діяльності майбутніх учителів географії. На цьому етапі передбачено проведення контрольних процедур, аналіз отриманих результатів сформованості професійної компетенції майбутніх учителів географії.

Таким чином, головними характеристиками спроектованої структурно-функціональної моделі формування готовності майбутніх учителів географії до професійної діяльності із застосуванням інтерактивних технологій є:

- цілісність, оскільки всі зазначені компоненти взаємопов'язані між собою, несуть певне смислове навантаження, спрямовуються на кінцевий результат, а вилучення будь-якого з них

спричинить зміни в структурній моделі;

- наявність інваріантних (мета, принципи) та варіативних (засоби і механізми досягнення основної мети) складників;
- прагматичність – структурна модель є засобом організації практичних дій викладача;
- відкритість – модель вбудована в контекст професійної підготовки майбутніх учителів географії.

Рисунок 1. Структурно-функціональна модель формування готовності до професійної діяльності майбутніх учителів географії із застосуванням інтерактивних технологій

Отже, реалізація мети і завдань дослідження передбачає створення структурно-функціональної моделі, яка уможливує вивчення цього процесу до його фактичної реалізації, цілісне бачення, дослідження не лише окремих елементів, а й зв'язків між ними, сприяє теоретичному аналізу явища. Розроблена структурно-функціональна модель формування професійної компетентності майбутніх учителів географії відображає сутність застосування

інтерактивних технологій у професійній підготовці майбутніх освітян. Модель спрямована на комплексне засвоєння студентами знань, умінь і навичок шляхом упровадження в практику навчально-професійної діяльності методів і форм інтерактивного навчання. Особливістю розробленої структурно-функціональної моделі є цілісність, наявність інваріантних та варіативних складників, прагматичність, відкритість, взаємозумовленість та взаємодоповненість організаційно-педагогічних умов і комплексу взаємопов'язаних компонентів готовності, що у своїй сукупності створюють єдиний освітній професійний простір у професійній підготовці майбутніх учителів географії. Результатом цього є формування такого навчально-виховного й пізнавально-розвивального середовища, яке сприяє формуванню всіх структурних компонентів професійної компетентності майбутніх учителів географії.

Висновки. Запропонована нами структурно-функціональна модель підготовки вчителя географії розкриває особливості структурних елементів, етапи підготовки, послідовний зв'язок цих елементів, в цілому особливості конструювання змісту підготовки вчителя географії. Дана модель є відкритою, постійно розвивається та за необхідності може бути доповнена новими елементами. Проаналізувавши науково-педагогічний досвід підготовки вчителя географії ми прийшли до висновку, що процес формування майбутнього вчителя географії полягає в формуванні стійких системних знань з педагогіки, психології, географії та методики викладання географії, застосування даних умінь в нестандартних ситуаціях та нових швидкозмінних інформаційних умовах праці, розвиток особистісних якостей постійного саморозвитку та удосконалення особистості як професіонала майбутнього.

Використана література:

1. Антонова О. Є. Базові знання з педагогіки: становлення, розвиток, технологія формування. Житомир : ЖДПУ, 2003. 208 с.
2. Гевко І. В. Формування і розвиток професіоналізму вчителя технологій: теорія і методика. Кам'янець-Подільський : Аксиома, 2017. 392 с.
3. Гончаренко Семен. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
4. Дослідження з загальної теорії систем / за ред. В. М. Садовського. Москва : Прогрес, 1969. 382 с.
5. Новейший философский словарь / сост. А. А. Грицанов. Мн. : Изд. В.М. Скакун, 1998. 896 с.
6. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования : учеб. пособие для студ. пед. вузов и системы повыш. квалиф. пед. кадров / Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина, М. В. Моисеева [и др.]. Москва : Издательский центр "Академия", 2001. 272 с.
7. Томашевський В.М. Моделювання систем. Київ : Видавнича група ВНУ, 2005. 352 с.
8. Холл А. Д. Опыт методологии для системотехники. Москва : Сов. радио, 1975. 448 с.
9. Штофф В. А. Моделирование и философия. Москва-Ленинград : Наука, 1966. 301 с.
10. Энциклопедия профессионального образования : в 3-х т. / под ред. С. Я. Батышева. Москва : АПО, 1999. Т.2-М-П-1999. 440 с.
11. Эшби У. Р. Теоретико-множественный подход к механизму и гомеостазису. *Исследования по общей теории систем*. Москва : Прогресс, 1969. С. 398-441.

References:

1. Antonova O. Ye. Bazovi znannia z pedahohiky: stanovlennia, rozvytok, tekhnolohiia formuvannia. Zhytomyr : ZhDPU, 2003. 208 s.
2. Hevko I. V. Formuvannia i rozvytok profesionalizmu vchytelia tekhnolohii: teoriia i metodyka. Kamianets-Podilskiy : Aksioma, 2017. 392 s.
3. Honcharenko Semen. Ukrainyskyi pedahohichnyi slovnyk. Kyiv : Lybid, 1997. 376 s.
4. Doslidzhennia z zahalnoi teorii system / za red. V. M. Sadovskoho. Moskva : Prohres, 1969. 382 s.
5. Novejshij filosofskij slovar / cost. A. A. Gricanov. Mn. : Izd. V. M. Skakun, 1998. 896 s.
6. Novye pedagogicheskie i informacionnye tehnologii v sisteme obrazovaniya : ucheb. posobie dlya stud. ped. vuzov i sistemy povysh. kvalif. ped. kadrov / E. S. Polat, M. Yu. Buharkina, M. V. Moiseeva [i dr.]. Moskva : Izdatelskij centr "Akademiya", 2001. 272 s.
7. Tomashevskiy V.M. Modeliuvannia system. Kyiv : Vydavnycha hrupa VNV, 2005. 352 s.
8. Holl A. D. Opyt metodologii dlya sistemotekhniki. Moskva : Sov. radio, 1975. 448 s.
9. Shtoff V. A. Modelirovanie i filosofiya. Moskva-Leningrad : Nauka, 1966. 301 s.
10. Enciklopediya professionalnogo obrazovaniya : v 3-h t. / pod red. S. Ya. Batsheva. Moskva : APO, 1999. T.2-M-P-1999. 440 s.
11. Eshbi U. R. Teoretiko-mnozhestvennyj podhod k mehanizmu i gomeostazisu. *Issledovaniya po obshej teorii sistem*. Moskva : Progress, 1969. S. 398-441.

Яворская В. В., Адобовская М. В., Чубрей А. С. Структурно-функциональная модель подготовки будущих учителей географии.

В статье рассматривается подготовка учителя географии, предложены функциональные и структурные компоненты, входящие в модель подготовки учителя географии. Проанализировано описание функционально-структурной модели подготовки педагога, определение уровней готовности будущего учителя географии к будущей работе в школах. Проанализированы основные понятия, касающиеся качественной подготовки будущих учителей географии, показана роль интерактивных методов в подготовке студентов. Раскрыто влияние интерактивных методов на повышение качества образования при применении в профессиональной подготовке студентов высших учебных заведений. В статье рассматриваются теоретические основы построения модели формирования профессиональной компетентности будущих учителей географии. Отмечено, что в процессе ее разработки нужно учитывать общепризнанные в педагогической науке методологические ориентиры.

В работе проведен анализ основных положений системного подхода, что позволяет утверждать, что процесс подготовки будущих учителей географии к профессиональной деятельности с применением интерактивных технологий может быть определен как сложная педагогическая система, то есть целостная совокупность различных видов деятельности и элементов, находящихся в противоречивом единстве и взаимосвязи с внешней средой, предполагает учет влияния всех факторов, влияющих на нее и акцентирует внимание на взаимосвязях между ее элементами.

Ключевые слова: подготовка будущего учителя географии, модель системы, системный подход, структурно-функциональная модель, функциональные компоненты подготовки учителя географии, структурные компоненты подготовки учителя географии, уровень готовности к профильному обучению.

Yavorskaya V. V., Adobovska M. V., Chubray A. S. Structural-functional model of preparing future teachers of geography.

The article discusses the preparation of a teacher of geography, proposed functional and structural components included in the model of training a teacher of geography. The description of the functional-structural model of teacher training, determination of the readiness levels of the future teacher of geography for future work in schools is analyzed. The basic concepts relating to the quality training of future teachers of geography are analyzed, the role of interactive methods in the preparation of students is shown. The influence of interactive methods on improving the quality of education when used in vocational training of students of higher educational institutions is disclosed. The article discusses the theoretical foundations of building a model of the formation of professional competence of future teachers of geography. It was noted that in the process of its development it is necessary to take into account the methodological guidelines that are generally recognized in pedagogical science.

The paper analyzes the main provisions of the systems approach, which suggests that the process of preparing future teachers of geography for professional activity using interactive technologies can be defined as a complex pedagogical system, that is, an integral set of various activities and elements that are in contradictory unity and relationship with the external environment, involves taking into account the influence of all factors affecting it and focuses attention on the relationship between its elements.

Keywords: future geography teacher training, system model, system approach, structural-functional model, functional components of geography teacher training, structural components of geography preparation, level of readiness for specialized training.

УДК 373.3.016:73/76(075.3)

Янковська І. М., Подусевська О. С.

ФОРМУВАННЯ УМІНЬ КОЛЕКТИВНОЇ ТВОРЧОЇ СПІВПРАЦІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

У статті розглядається проблема формування умінь колективної творчої співпраці молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва. Обґрунтовано актуальність застосування вчителем початкової школи технології колективного способу навчання на уроках образотворчого мистецтва. Авторами розглядаються методичні поради з досвіду педагогічної діяльності у роботі з учнями початкової школи щодо проблеми дослідження.

Ключові слова: початкова школа, колективний спосіб навчання, творчі здібності, уміння колективної творчої співпраці, генерація творчих ідей, творча діяльність.

Прогресивні зміни в житті людства в ХХІ столітті зумовлюють формування суттєво нових відносин між людьми у інформаційному суспільстві. Нові технології, глобалізація, інформаційний простір в Інтернеті відкривають нові можливості та безмежно цікавий світ для розвитку особистості. Безумовно, такі докорінні зміни сучасності не можуть стояти осторонь системи